Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü

KATMAN

2026-2027 ROTARY YILI

EKİM SAYISI

“Her katman geçmişi anlatır;

her hizmet geleceğe yeni bir katman ekler.”

DAHA FAZLASI İÇİN:

www.anadoluarkeolojisirotary.org

KATMAN

Her arkeolojik kazı, sabırla kaldırılan bir toprak katmanının altından yeni bir hikâye çıkarır.

Her katman, geçmişten bugüne ulaşan sessiz bir tanıktır; yaşamın, üretimin, umudun ve insanlığın ortak hafızasını taşır.

İşte bu nedenle, Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü'nün bültenine **"Katman"** adını verdik.

Çünkü biz de inanıyoruz ki, toplumsal hizmetin, dostluğun ve dayanışmanın bıraktığı izler de tıpkı arkeolojik katmanlar gibi zaman içinde birikir; geleceğe aktarılacak ortak bir mirasa dönüşür.

KATMAN

İçindekiler

- Editörden 4
- Ekonomik ve Toplumsal Gelişme 5
- Anadolu'nun Hafızasından: Ekonominin Katmanları 6-7
- Köklerimizden Kanatlara: Zone 21B Public Image Zirvesi 8
- Bir Araya Geldiğimizde 9-10
- İz Bırakan Anlar 11-13
- Hikâyemizin Yeni Kahramanı 14
- Taşların Fısıltısı 15-18
- Bir Sonraki Katman 19-25

Editörden

Bir katman daha ekledik…

Sevgili Rotary Ailem, Değerli Dostlarımız,

Ekim ayı, Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü için yalnızca yoğun bir etkinlik takviminin değil, aynı zamanda birbirimize ve Rotary ailesine biraz daha yaklaştığımız bir ayın adı oldu.

Ayın ilk buluşmasında, 6 Ekim'de Patara Kazıları Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Şevket Aktaş konuğumuzdu. Patara'nın mimari yapısını ve kentsel gelişimini dinlerken, Anadolu'nun binlerce yıllık geçmişine bir kez daha farklı bir pencereden bakma fırsatı bulduk. Geniş katılımlı ve son derece keyifli toplantımız, arkeolojinin yalnızca geçmişi anlamak için değil, geçmiş ile bugün arasında bağlar kurmak için de ne kadar güçlü bir alan olduğunu hatırlattı.

17–18 Ekim'de ise ekranlardan çıkıp yollara düştük. Eskişehir Yunus Emre Rotary Kulübü ve Yazılıkaya Rotary Kulübü ile gerçekleştirdiğimiz Eskişehir buluşması, kulübümüz açısından özel bir anlam taşıyordu. Eskişehir'de yaşayan üyelerimizle ilk kez fiziksel olarak bir araya geldik; birbirimizi yalnızca ekranlardaki görüntülerimizle değil, aynı masada, aynı sokaklarda, aynı yolculuğun içinde tanıdık. Yeni Rotaryen dostlukları kurmak da bu buluşmanın en güzel kazanımlarından biri oldu. Elbette gezilerimizin içinde Yazılıkaya ayrı bir yere sahipti. Frigya'nın görkemli coğrafyasında, Anadolu'nun katmanlarını bu kez birlikte yürüyerek keşfettik.

20 Ekim'de yeniden ekran başındaydık. Bu kez antik dünyanın gizemli inançlarından Mithraizm üzerine konuştuk. Kulübümüz üyesi, avukat ve profesyonel turist rehberi Seval Soydaş tarafından gerçekleştirilen sunum, hepimizi farklı dönemler, coğrafyalar ve inanç dünyaları arasında düşünmeye davet etti.

Ekim ayının bir başka önemli durağı ise 22–25 Ekim tarihlerinde Samsun'da düzenlenen Zone 21B Public Image & Rotaract Summit – Roots & Wings oldu. Bu buluşma bize bir kez daha gösterdi ki Rotary'de sınırlar, kulübümüzün ya da bölgemizin sınırlarıyla bitmiyor. Çok daha büyük, çok daha renkli ve çok daha güçlü bir ailenin parçasıyız.

Samsun'dan yeni proje fikirleri, yeni iş birlikleri ve en önemlisi yeni dostluklarla döndük.

Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü olarak her ay bir katman daha ekliyoruz.

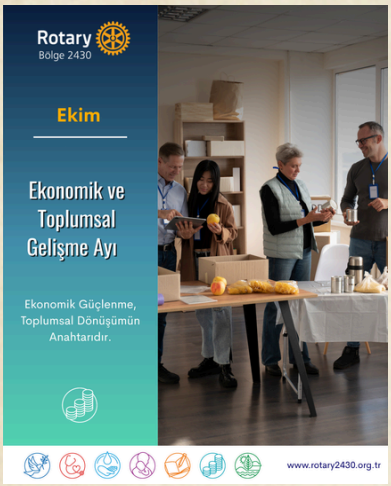
Bir bilgi, bir yolculuk, bir dostluk, bir proje, bir fikir… Her biri kulübümüzün hikâyesinde yeni bir iz bırakıyor.

Ve biz, bu izlerin zamanla nasıl daha büyük bir hikâyeye dönüşeceğini merakla ve heyecanla izliyoruz.

Yeni katmanlarda buluşmak üzere…

Arzu Uysal Dükkancı
2026-2027 Dönem Başkanı
Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü

EKONOMİK VE TOPLUMSAL GELİŞME

Rotary'de Ekim ayı, Ekonomik ve Toplumsal Gelişme Ayıdır.

Bir toplumun gelişimi yalnızca ekonomik göstergelerle ölçülmez. Asıl değişim; insanların bilgiye, beceriye ve eşit fırsatlara erişebildiği, kendi hayatları üzerinde söz sahibi olabildiği ve birlikte üretebildiği zaman başlar.

Rotary, Ekim ayını Ekonomik ve Toplumsal Gelişme Ayı olarak ele alıyor. Bu kapsamda yerel ekonomilerin güçlenmesi, girişimcilerin ve topluluk liderlerinin desteklenmesi, mesleki becerilerin geliştirilmesi ve sürdürülebilir geçim olanaklarının yaratılması hedefleniyor.

Anadolu'nun geçmişine baktığımızda da üretimin yalnızca ekonomik bir faaliyet olmadığını görürüz.

Ticaret yolları, pazarlar, zanaatlar ve üretim merkezleri; insanların bir araya geldiği, bilgi ve deneyimlerini paylaştığı toplumsal ağların da parçasıydı.

Bugün değişen araçlar, değişmeyen ihtiyaçlar var: üretmek, paylaşmak, güçlenmek ve birlikte gelişmek.

Çünkü ekonomik güçlenme, toplumsal dönüşümün anahtarlarından biridir.

Bir toplum birlikte güçlendiğinde, geleceğe de daha sağlam bir katman ekler.

ANADOLU'NUN HAFIZASINDAN

EKONOMİNİN KATMANLARI

Ekonomi ne zaman başladı?
Para ortaya çıktığında mı, yoksa insanlar ilk kez ürettiklerini paylaşmaya ve ihtiyaç duydukları şeyleri değiştirmeye başladığında mı?

Ekim ayında Rotary'nin Ekonomik ve Toplumsal Gelişme Ayı vesilesiyle Anadolu'nun Hafızasından bölümümüzde bu soruların peşine düştük. Çünkü bugün konuştuğumuz ekonomi kavramlarının pek çoğunun kökleri, düşündüğümüzden çok daha eskiye uzanıyor.
Enflasyon, fiyat, para, değer, ticaret… Bunların hiçbiri yalnızca modern dünyanın meseleleri değil. Para olmadan da ekonomi vardı. İnsanlar üretiyor, tüketiyor, değiş tokuş ediyor, borçlanıyor ve sahip oldukları kaynakların değerini belirlemeye çalışıyordu.
Ancak ticaret ağları büyüdükçe yalnızca malın kendisini değil, değerini ve borcunu da kaydetmek gerekli hale geldi.

Anadolu'nun bu konudaki en etkileyici tanıklarından biri **Kültepe-Kaniş Karum**.
Yaklaşık dört bin yıl önce burada yaşayan Asurlu tüccarlar, ticari ilişkilerini kil tabletlere kaydediyorlardı. Borçlar, ödemeler, faizler, ortaklıklar ve teslimatlar yazıya geçiriliyordu; gümüş önemli bir değer ölçüsü olarak kullanılıyordu. Bugün banka hesaplarında, sözleşmelerde ve dijital ödeme sistemlerinde gördüğümüz bazı uygulamaların çok eski karşılıklarını burada buluyoruz.

Kültepe bize önemli bir şey söylüyor:
Ekonominin temelinde yalnızca para değil, güven de vardır.

Peki bir şeyin değeri nasıl belirlenir?
Antik dünyada bir malın fiyatı; kıtlığına, üretim maliyetine, uzak bir yerden getirilmesine veya ona duyulan ihtiyaca göre değişebiliyordu. Bugün de durum çok farklı değil. Bir ürünün fiyatını biliyoruz; fakat onun bizim için gerçekten ne ifade ettiğini yalnızca fiyat etiketi söylemiyor.
Bu nedenle fiyat ile değer aynı şey değildir.

Bir başka soru da şu: Bir kenti kim zenginleştirir?
Kültepe'nin zenginliğini yalnızca bulunduğu coğrafyayla açıklayamayız. Tüccarlar, üreticiler, zanaatkârlar, taşıyıcılar, yöneticiler ve farklı bölgeleri birbirine bağlayan ticaret ağları birlikte bir ekonomik sistem oluşturuyordu.

Yüzyıllar sonra Sardes'te ekonomik hayatın önemli unsurlarından biri de standart ağırlık ve değer anlayışını güçlendiren Lydia sikkeleri oldu

Aizanoi'daki Macellum ve Diocletianus'un Tavan Fiyatlar Fermanı ise ekonominin başka bir yüzünü gösteriyor: Fiyatlar yalnızca piyasanın değil, siyasi kararların da konusu olabiliyordu.

Bugün kentlerin ve toplumların zenginliğini değerlendirirken yalnızca ekonomik rakamlara bakmak yeterli değil. İnsan sermayesi, eğitim, üretim, girişimcilik, kültür, dayanışma ve yaşanabilirlik de bir toplumun gerçek zenginliğinin parçaları.

Dört bin yıl önce Kültepe'de bir tüccar borcunu kil tablete yazıyordu. Bugün aynı ilişki bir banka uygulamasında birkaç saniye içinde gerçekleşiyor. Kervanların yerini konteyner gemileri ve dijital ağlar aldı. Para değişti, ticaretin hızı değişti, ekonomik araçlar değişti.

Ama temel sorularımız hâlâ aynı:
Ne üretiyoruz?
Neye değer veriyoruz?
Kaynakları nasıl paylaşıyoruz?
Ve birlikte nasıl daha müreffeh bir toplum yaratabiliriz?

Belki de Anadolu'nun ekonomik hafızasının bugüne bıraktığı en önemli miras burada.
Değer yaratmak kadar, yaratılan değeri topluma nasıl yaydığımız da önemli.

Geçmişin katmanlarında ekonomi yalnızca para ve ticaretin hikâyesi değil; insanların birlikte yaşama, üretme ve paylaşma biçimlerinin hikâyesi.

Bugün de öyle.

Değişen araçlar, değişen dünyalar…

Ama insanın değer yaratma arayışı hâlâ aynı.

Köklerimizden Kanatlara:
Zone 21B Public Image Zirvesi

Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü olarak pek çok ilki yaşamaya devam ediyoruz. Bu kez rotamız, Rotary'nin uluslararası bağlarını, dostluklarını ve geleceğe dair ortak heyecanını deneyimlemek üzere Samsun'du.

22–25 Ekim 2026 tarihlerinde düzenlenen Zone 21B Public Image & Rotaract Summit – Roots & Wings, Rotaryenleri, genç Rotaryenleri ve Rotaractları bir araya getirerek; kamu güveni, aidiyet, iletişim, kuşaklar arası iş birliği ve kalıcı etki üzerine düşünmek ve birlikte üretmek için bir buluşma alanı oluşturdu.

Bizim için bu zirvenin en değerli taraflarından biri, kendi bölgemizin dışından Rotaryenlerle tanışmak, farklı kulüplerin projelerini ve başarı hikâyelerini dinlemek ve Rotary'nin farklı coğrafyalarda nasıl yaşandığını yakından görmek oldu. Atölyeler, başarı hikâyeleri ve farklı kuşakları bir araya getiren oturumlar, kendi kulübümüz için de yeni fikirlerin kapısını araladı.

Ancak Samsun'dan dönerken yanımızda yalnızca yeni proje fikirleri yoktu. Rotaractlarla kurduğumuz bağ, bizim için belki de zirvenin en önemli kazanımı oldu. Onların enerjisini, üretme isteğini ve Rotary'ye kattıkları dinamizmi gördükçe, Rotaractların yalnızca geleceğimiz değil, bugünün "People of Action"ı olduğunu bir kez daha hissettik.

Bu buluşma, Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü olarak kendi Rotaract kulübümüzü kurma yolunda harekete geçmemiz için de önemli bir ilham kaynağı oldu.

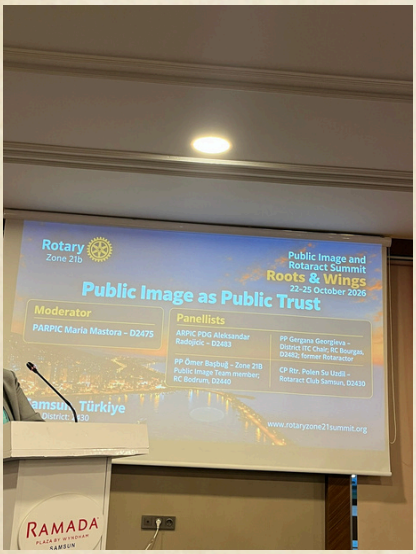
Farklı şehirlerden, farklı kuşaklardan ve farklı deneyimlerden gelen insanların aynı amaç etrafında buluşabildiğini görmek, Rotary ailesinin gücünü bir kez daha hatırlattı. Zirvenin temelinde yer alan "aidiyet" ve "kalıcı etki yarat" kavramları, bizim için yalnızca program başlıkları olarak kalmadı; bizzat deneyimlediğimiz birer duyguya dönüştü.

Samsun'dan evimize yeni dostluklar, yeni proje fikirleri, ilham veren hikâyeler ve gıpta ile baktığımız güzel örneklerle döndük.

Ve belki de en önemlisi, bir kez daha aynı şeyi söyledik:

İyi ki Rotaryeniz.

İyi ki bu büyük Rotary ailesinin bir parçasıyız.

BİR ARAYA GELDİĞİMİZDE

"Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü için her toplantı, yalnızca bir buluşma değil; birlikte öğrenmenin, paylaşmanın ve yeni düşünceler üretmenin bir yoludur."

PATARA'DA KENTİN YENİ KATMANLARI

Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü, **6 Ekim 2026** tarihinde gerçekleştirdiği çevrim içi söyleşide bu kez Patara'nın mimari yapısını ve kentsel gelişimini ele aldı.

Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü öğretim üyesi ve Patara Kazıları Başkanı **Dr. Öğr. Üyesi Şevket Aktaş**'ın konuk olduğu söyleşide, 1988'den bu yana sürdürülen Patara kazılarından elde edilen yeni veriler ışığında kentin farklı dönemlerde geçirdiği dönüşüm konuşuldu.

Aktaş'ın uzmanlık alanları arasında antik dönem mimarisi ve kentleşme bulunuyor; kendisi Patara'da Liman Caddesi, Kent Kapısı, Tiyatro ve kentin farklı yapılarındaki çalışmalarda uzun yıllardır görev alıyor.

Patara'nın yalnızca anıtsal yapılarıyla değil, caddeleri, limanı, kamusal yapıları ve zaman içinde değişen kentsel dokusuyla okunabileceğine dikkat çekilen söyleşi, arkeolojik kazıların bir kentin geçmişine dair sorularımıza nasıl yeni cevaplar üretebildiğini bir kez daha gösterdi.

Patara üzerine yürütülen araştırmalar da kentin kuruluşundan Geç Antik Çağ'a kadar önemli bir ticari, siyasi ve dinsel merkez olarak geçirdiği dönüşümü ortaya koyuyor.

Her kazı, geçmişin biraz daha görünür hâle gelen bir katmanını açığa çıkarıyor.

Patara'da ise bu katmanlar, kentin yaşayan hafızasını yeniden kurmamıza yardımcı oluyor.

BİR ARAYA GELDİĞİMİZDE

ANTİK DÜNYANIN GİZEMLİ İNANÇLARINA BİR YOLCULUK

Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü, 20 Ekim 2026 tarihinde gerçekleştirdiği çevrim içi toplantıda bu kez antik dünyanın gizemli inançlarından Mithraizm'i mercek altına aldı.

Kulübümüz üyesi, avukat ve profesyonel turist rehberi Seval Soydaş'ın gerçekleştirdiği sunumda, Mithraik inancın tarihsel arka planı, Roma İmparatorluğu dönemindeki yayılımı, inanç dünyası ve arkeolojik izleri ele alındı.

Roma İmparatorluğu'nun farklı coğrafyalarında karşımıza çıkan Mithraik kült; özellikle yeraltına benzeyen, çoğunlukla küçük ve kapalı mekânlarda gerçekleştirilen ritüelleri, boğa kurbanı sahnesinin yer aldığı kült imgeleri ve kendine özgü sembol dünyasıyla antik dinler tarihi içinde dikkat çekici bir yere sahip.

Sunumda Mithraizm'in yalnızca mitolojik anlatılar üzerinden değil, mithraeumlar, yazıtlar, heykeller ve diğer arkeolojik buluntular üzerinden okunabileceği; farklı coğrafyalarda ortaya çıkan buluntuların ise bu inancın yerel bağlamlarla nasıl ilişkilendiğini anlamak açısından önem taşıdığı üzerinde duruldu.

Antik dünyanın inançlarını anlamak, yalnızca hangi tanrıya tapıldığını bilmekten çok daha fazlasını gerektiriyor. Bazen bir yeraltı mekânı, bazen bir kabartma, bazen de tek bir yazıt, geçmişin inanç dünyasına açılan yeni bir kapı oluyor.

Bu kez o kapıdan Mithra'nın izini sürerek geçtik.

İZ BIRAKAN ANLAR

EKRANLARIN ÖTESİNDE BULUŞUYORUZ: ESKİŞEHİR'DE KATMANLARIN İZİNDE

Bazen bir kenti tanımanın en güzel yolu, onun katmanları arasında yürümektir.

Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü olarak, Eskişehir Yunus Emre Rotary Kulübü ve Eskişehir Yazılıkaya Rotary Kulübü ile 17–18 Ekim tarihlerinde Eskişehir'de iki günlük bir buluşma gerçekleştirdik.

Buluşmamız, Eskişehir'in en sevilen lezzetlerinden çibörek ile başladı.

Ardından şehrin geleneksel üretim kültürünün izlerini taşıyan Lületaşı Müzesi ve Çağdaş Cam Sanatları Müzesi'ni ziyaret ettik; camın ateşle buluşarak nasıl şekillendiğine tanıklık ettik.

Günün sanat durağında Odunpazarı Modern Müze'nin çağdaş dünyasına adım attıktan sonra, rotamızı Eskişehir'in binlerce yıllık geçmişine çevirdik ve ETİ Arkeoloji Müzesi'nde günü tamamladık. Müzenin koleksiyonları, Eskişehir ve çevresinin Neolitik Çağ'dan Osmanlı dönemine uzanan arkeolojik katmanlarını bir arada görmemizi sağladı.

İZ BIRAKAN ANLAR

EKRANLARIN ÖTESİNDE BULUŞUYORUZ: ESKİŞEHİR'DE KATMANLARIN İZİNDE

Akşam ise bu kez müzelerin ve antik kentlerin dışında, Rotary'nin en değerli katmanlarından birinin etrafında buluştuk: **dostluk**.

Bölge 2420 Geçmiş Dönem Guvernörlerinden Mehmet Sabri Görkey ve Guvernör Yardımcısı Şaha Elif Ergin'in de katıldığı akşam yemeğinde sohbetimizi sürdürdük, yeni dostluklar kurduk.

İZ BIRAKAN ANLAR

EKRANLARIN ÖTESİNDE BULUŞUYORUZ: ESKİŞEHİR'DE KATMANLARIN İZİNDE

İkinci gün rotamız bizi Kümbet ve Yazılıkaya'ya, Frigya'nın kaya içine işlenmiş dünyasına götürdü.

Anıtlar, kayalara oyulmuş yapılar ve geniş peyzaj içinde yürürken Anadolu'nun geçmişten bugüne uzanan izlerini yerinde keşfettik.

İki gün boyunca aslında yalnızca Eskişehir'i gezmedik.

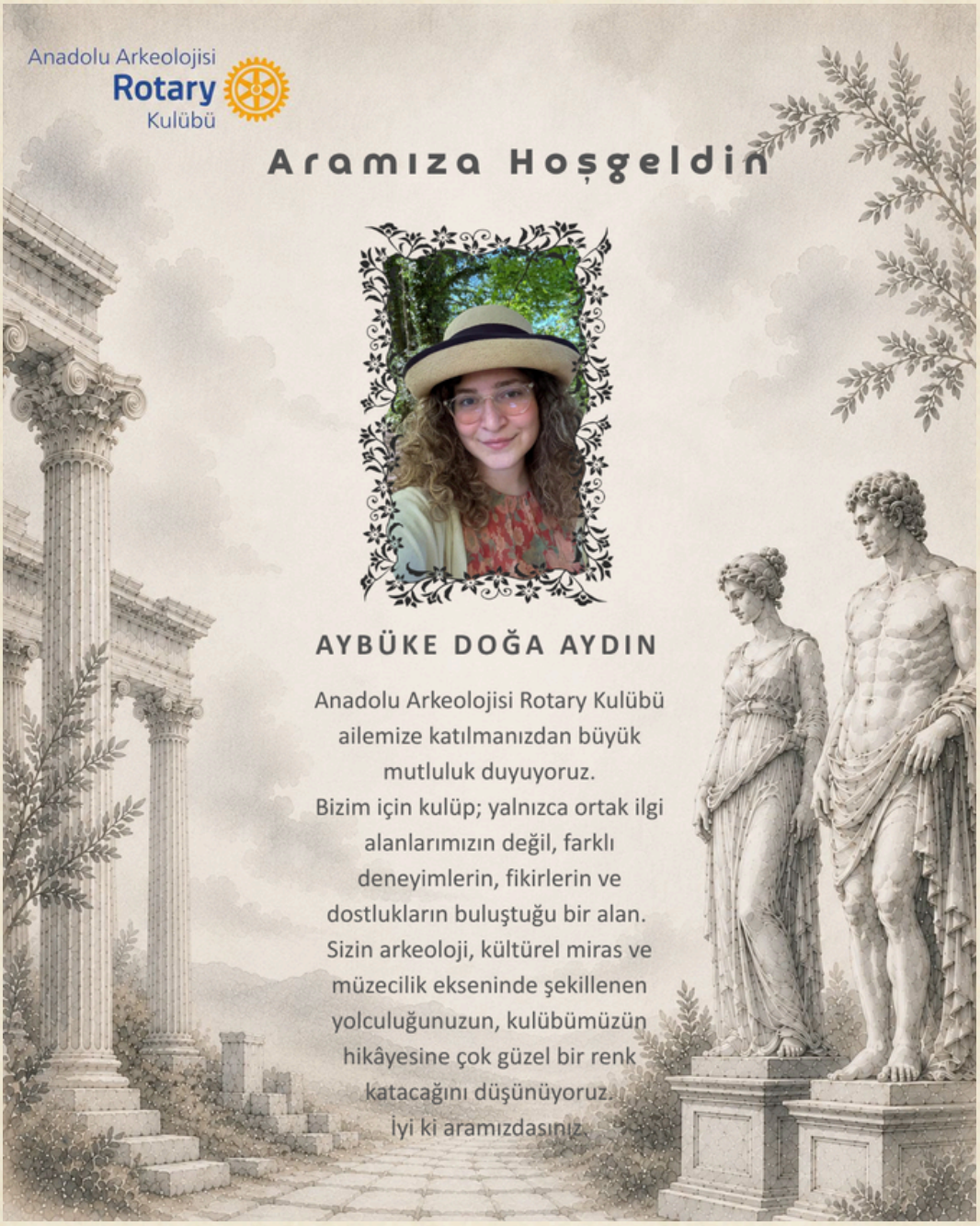
Lezzetten sanata, zanaattan arkeolojiye, antik peyzajdan Rotary dostluğuna uzanan farklı katmanları birlikte deneyimledik.

Üç kulübün ortaklaşa gerçekleştirdiği bu güzel buluşmadan geriye, keşfedilen yeni yerlerin yanı sıra paylaşılan sofralar, uzun sohbetler ve yeni dostluklar kaldı.
Çünkü bazı yolculuklarda en güzel keşif, vardığımız yer değil; birlikte biriktirdiğimiz anılardır.

HİKAYEMİZİN YENİ KAHRAMANI

TAŞLARIN FISILTISI

PERGE'NİN KIZI: PLANCIA MAGNA

Bir kentin sizi **"kızı"** olarak kabul etmesi nasıl bir duygu olurdu?

Bir insanın adı yalnızca bir yazıtta değil, bir kentin hafızasında yaşasın…

Üstelik o kent sizi kendi evladı olarak ansın.

Perge'nin taşları bize bu sorunun cevabını fısıldıyor.

Bu hikâyenin adı Plancia Magna.

TAŞLARIN FISILTISI

PERGE'NİN KIZI: PLANCIA MAGNA

MS 1. yüzyılın sonları ile 2. yüzyılın başlarında yaşamış olan Plancia Magna, Roma İmparatorluğu'nun Anadolu'daki kentlerinden Perge'de yalnızca varlıklı bir kadın olarak değil, kentin kamusal hayatında önemli bir rol üstlenen güçlü bir figür olarak karşımıza çıkar.
Roma dünyasında kadınların kamusal yaşam alanı erkeklere göre oldukça sınırlıyken, Plancia'nın üstlendiği görevler ve Perge'de bıraktığı izler onu sıra dışı kılar.
Ama onu asıl ilginç kılan yalnızca sahip olduğu güç değildir.
Bu gücü neye dönüştürdüğüdür.

Plancia Magna, Roma vatandaşı ve varlıklı Plancii ailesinin bir üyesiydi. Babası Marcus Plancius Varus, Roma senato çevrelerinde önemli görevlerde bulunmuş bir isimdi.
Ancak Plancia'nın hikâyesi ailesinin gölgesinde kalmadı.
Kendi ekonomik gücünü ve toplumsal konumunu Perge'nin kamusal hayatına aktardı. Onun adına ve onun tarafından gerçekleştirilen kamusal yatırımlar, kentin mimari dokusuna olduğu kadar sosyal hafızasına da yerleşti.
Bugün Perge'de onun adını taşıyan yazıtlar ve heykeller, bu görünürlüğün en güçlü kanıtları arasında.
Çünkü Plancia yalnızca bağış yapan zengin bir kent sakini değildi.
Kent için çalışan, kent tarafından onurlandırılan bir yurttaştı.

Demiourgos: Perge'nin ona verdiği unvan
Plancia Magna'nın sahip olduğu unvanlar arasında en dikkat çekicilerinden biri demiourgos.

Yazıtlar, onun bu görevi en az üç kez üstlendiğini gösteriyor. Antik Yunan dünyasında demiourgos, kelime anlamıyla "demos için çalışan" kişiyi ifade eder.
Perge'de ise kamusal ve siyasi açıdan son derece prestijli bir görevdi. Plancia'nın adının bu görevle birlikte anılması, onun kent yönetimindeki konumunun ne kadar güçlü olduğunu gösteriyor.
Üstelik bu, onun sahip olduğu tek önemli unvan değildi.
Plancia Magna; Artemis Pergaia'nın rahibesi, imparatorluk kültünün baş rahibesi ve Magna Mater'in yaşam boyu "ilk ve tek" rahibesi olarak da anılıyordu.

Ancak hiçbiri **"Perge'nin Kızı."** Kadar önemli değildi belki de.

Plancia Magna'yı onurlandıran çeşitli yazıtlarda onun "kentin kızı" olarak anıldığını görüyoruz.
Bu ifade yalnızca güzel bir hitap değildi.
Onun kentle kurduğu ilişkinin ne kadar güçlü olduğunu anlatıyordu. Akademik çalışmalar, bu unvanın Plancia'nın Perge tarafından benimsenmiş ve kentin ayrılmaz bir parçası olarak görülmüş olmasına işaret ettiğini vurguluyor.

TAŞLARIN FISILTISI

PERGE'NİN KIZI: PLANCIA MAGNA

Başka bir deyişle, Plancia'nın Perge'ye yaptığı katkılar onun adına bir ayrıcalık kazandırmakla kalmamış, kent kimliğinin bir parçası haline gelmişti.
Ve bu kimlik taşlara kazındı.

Serveti hizmete dönüştürmek
Plancia Magna'nın Perge'deki en etkileyici izlerinden biri, kentin güneyindeki Hellenistik kent kapısının yeniden düzenlenmesi ve anıtsal bir komplekse dönüştürülmesidir.

Kapı yalnızca bir geçiş noktası değildi.

Heykeller, yazıtlar, anıtsal mimari ve farklı dillerdeki metinlerle birlikte kent için büyük bir temsil alanına dönüştü. Plancia'nın himayesinde şekillenen bu kompleks, kenti, imparatorluk ailesini ve kendi ailesinin kent içindeki konumunu aynı mimari sahnede buluşturuyordu.

Üstelik burada Yunanca ve Latince birlikte kullanılmıştı. Bu ayrıntı bile bize Plancia'nın dünyasını anlatıyor:
Bir yanda Perge'nin yerel ve Yunan kültürel kimliği, diğer yanda Roma İmparatorluğu'nun siyasi dünyası…

Plancia Magna, bu iki dünya arasında duran bir kentliydi.
Ve kendi adını bu dünyanın taşlarına kazıttı.

Servet ne zaman kamusal değere dönüşür?
Antik kentlerde zengin yurttaşların kendi kaynaklarını kent yararına kullanması, evergetizm olarak adlandırılan önemli bir toplumsal ve siyasal gelenekti.
Varlıklı kişiler tapınaklar, kapılar, hamamlar, tiyatrolar ya da çeşitli kamusal etkinlikler için kaynak sağlayabiliyorlardı; karşılığında kent tarafından onurlandırılıyordu.

Bu sistemi modern anlamdaki bir vakıfla aynı şey olarak düşünmemek gerekir. Ama aralarında dikkat çekici bir ortak düşünce vardır:
Özel bir kaynağın kamusal bir değere dönüştürülmesi.

Plancia Magna'nın hikâyesi de tam olarak burada anlam kazanıyor.
Onun serveti yalnızca kişisel bir zenginlik olarak kalmadı.
Mimariye, heykellere, yazıtlara, Kentin Hafızasına dönüştü. Ve sonunda bir aidiyete…

Perge'nin Kızı olmaya.

TAŞLARIN FISILTISI

PERGE'NİN KIZI: PLANCIA MAGNA

Taşların hafızasında

Bugün Perge'de dolaşırken Plancia Magna'yı görebilmek için yalnızca tek bir heykele bakmamız gerekmiyor.

Onun adı kentin farklı noktalarındaki yazıtlarda, heykellerde ve kamusal yapılarda karşımıza çıkıyor.

Araştırmalar, Perge'de Plancia Magna'ya ait en az beş heykelin bulunduğunu ve onun kentte son derece görünür bir figür olduğunu ortaya koyuyor. Belki de bu yüzden Plancia Magna'nın hikâyesi bugün hâlâ ilham veriyor. Çünkü onun hikâyesi yalnızca güçlü bir kadının hikâyesi değil.

Sahip olduğumuz kaynakların bizi nasıl hatırlanır kılabileceğinin hikâyesi.

Bir servetin nasıl bir yapıya, bir yapının nasıl bir kent kimliğine, bir kent kimliğinin ise nasıl bir hafızaya dönüşebileceğinin hikâyesi.

Plancia Magna, Perge'nin taşlarına kendi katmanını ekledi.

Ve yaklaşık iki bin yıl sonra, o taşların arasından hâlâ aynı şeyi fısıldıyor:
Bir kente ne bıraktığınız, o kentte ne kadar yaşadığınızı belirler.
Perge'nin Kızı olarak.

Bir Sonraki KATMAN: Kasım 2026

KAZI BAŞLIYOR!

GEÇMİŞİN İZİNDE YARININ LİDERLERİ

RYLA | 20–22 Kasım 2026 | Online
Geçmişi anla. Bugünü koru. Geleceği tasarla.

Merhaba Geleceğin Liderleri!

Kültürel mirasın geleceğini şekillendirmeye hazır mısınız?

RYLA (Rotary Youth Leadership Awards), gençlerin liderlik becerilerini geliştirmeyi ve farklı disiplinlerden insanlarla birlikte çalışarak geleceğin liderlerini desteklemeyi amaçlayan bir Rotary programıdır.

RYLA: Geçmişin İzinde Yarının Liderleri, arkeoloji, sanat tarihi, kültürel miras, müzecilik ve turist rehberliği alanlarında eğitim alan gençleri üç gün boyunca birlikte düşünmek, üretmek ve çözüm geliştirmek üzere bir araya getiriyor.

Bu program sıradan bir seminer değil! Alanında uzman akademisyenler ve profesyonellerle buluşacak; iletişim, karar alma, problem çözme, etik ve takım çalışması gibi liderlik becerilerinizi geliştireceksiniz.

Farklı disiplinlerden katılımcılarla ekipler oluşturarak gerçekçi bir kültürel miras problemi üzerinde çalışacak ve üç gün boyunca ortak bir proje geliştireceksiniz.

KİMLER KATILABİLİR?

18–26 yaş arasındaki arkeoloji, sanat tarihi, kültürel miras, müzecilik ve turist rehberliği alanlarında öğrenim gören lisans ve lisansüstü öğrencileri.

Tarih: 20–22 Kasım 2026
Yer: Online
Katılım üç gün boyunca zorunludur. Program ve proje sürecine ilişkin ayrıntılar katılımcılarla ayrıca paylaşılacaktır.

Geçmişin bilgisini geleceğin çözümlerine dönüştürmek için bize katılın!

Hizmet Yoluyla Liderlik, Kültürle Gelecek!

Rotary Bölge 2430
Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü
RYLA Komitesi

179. RYLA

1. GÜN: 20.11.2026 Cuma
Geçmişi Anlamak, Sorumluluğu Keşfetmek

- **10:00 – 10:15 : Açılış ve Bayrak Töreni** UR Bölge 2430 RYLA Ana Komite Başkanı Rtn. Turan Çağrı ŞAHİN
- **10:15 – 10:20 : Açılış Konuşması** Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü 2026–2027 Dönemi Başkanı Rtn. Arzu UYSAL DÜKKANCI
- **10:20 – 10:40 : 'Rotary Nedir?'** UR Bölge 2430 2027–2028 Dönemi Guvernörü Kemal ATTİLA
- **10:40 – 10:55 : 'Rotaract Nedir'** UR Bölge 2430 2026–2027 Dönemi Bölge Rotaract Temsilcisi Rtn. Rtc. Alper ABACIGİL
- **10:55 – 11:10 : 'Ne İşimiz Var Burada?'** UR Bölge 2430 2025–2026 Dönemi Guvernörü Can ÇIĞIRGAN
- **11:10 – 11:20 : ARA**
- **11:20 – 11:30 : Ryla Kuralları** Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü RYLA Komite Başkanı Rtn. Seval SOYDAŞ
- **11:30 – 12:00 : Gruplar Halinde Proje Çalışması**
- **12:00 – 13:00 : ÖĞLE YEMEĞİ ARASI**
- **13:00 – 13:30 : Arkeoloji nedir? Sorumlulukları nelerdir?** Arkeolog Rtn. İlkiz ÖZTÜRK
- **13:30 – 14:00 : Prehistorya ve Klasik Arkeoloji** Arkeolog Rtn. Hülya HIZARCI
- **14:00 – 14:10 : ARA**
- **14:10 – 14:40 : Sanat tarihi** Sanat Tarihçi M. Haluk FİLİZ
- **14:40 – 15:10 : Antik Heykel ve Mitolojiyle Liderlik** Heykeltıraş Rtn. Başak ŞAHİNDOĞAN
- **15:10 – 15:20 : ARA**
- **15: 20 – 16:20 : Arkeoloji ve Deprem Afetlerde Kültürel Mirasın Korunması** Prof. Dr. Ayşe ÇALIK ROSS
- **16:20 – 17:00 : Gruplar Halinde Proje Çalışması**

179. RYLA

2.GÜN: 21.11.2026 Cumartesi
Korumak ve Karar Vermek

- **10:00 – 10:10 : Açılış**
- **10:10 – 10:50 : Şehir Kültürel Mirasla Birlikte Yaşamak "Yerel Toplum ve Arkeoloji."** Kültür Mirası Uzmanı. Rtn. Hakan TARHAN
- **10:50 – 11:00 : ARA**
- **11:00 – 11:20 : Genç Akademisyen** Dr. Arkeolog İrem ALBAYRAKTAROĞLU GÖKTAŞ
- **11:20 – 11:50 : Restorasyon & Koruma.** Dr. Öğr. Üyesi Rtn. Sebahattin KÜÇÜK
- **11:50 – 12:00 : ARA**
- **12:00 – 12:30 : Nümismatik** Arkeolog Altay ÖZMUT
- **12:30– 13:00 : Genç Akademisyen** Arkeolog Erdebil POLAT
- **13:00 – 14:00 : ÖĞLE YEMEĞİ ARASI**
- **14:00 – 14:30 : Müzecilik.** Arkeolog Melika YURDAKUL
- **14:30 – 15:00 : Gruplar Halinde Proje Çalışması**
- **15:00 – 15:10 : ARA**
- **15:10 – 15:50 : Turist Rehberliği 'Tarihin Anlatıcıları– Hikayeyi çoğaltmak'** Profesyonel Rehber Rtn. Arzu UYSAL DÜKKANCI
- **15:50 – 16:00 : ARA**
- **16: 00 – 17:00 : Bin Yıllık Hikayeleri Bugünün Diliyle Anlatmak."** Prof. Dr. İsmail GEZGİN

179. RYLA

3. GÜN: 22.11.2026 Pazar

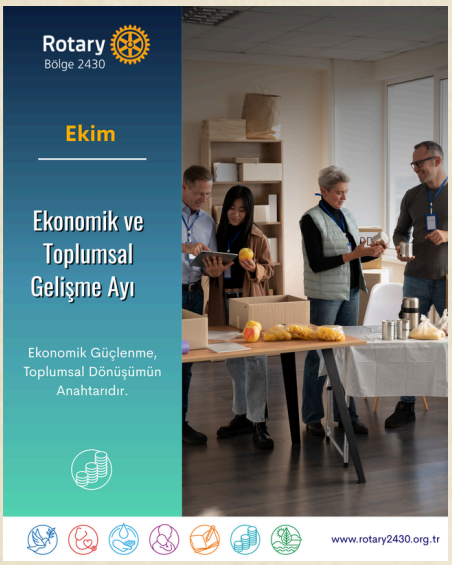
Geleceği Tasarlamak

- **10:00 – 10:10 : Açılış**
- **10:10 – 10:50 : Sualtı Arkeolojisi** Doktorant Günay DÖNMEZ
- **10:50 – 11:00 : ARA**
- **11:00 – 11:30 : Dijital Arkeoloji: Arkeoloji ve Teknoloji Bağlantısı:** Arkeolog Jale ERKAN
- **11:30 – 13:00 : Proje Sunum Hazırlık**
- **13:00 – 14:00 : ÖĞLE YEMEĞİ ARASI**
- **14:00 – 15:00 : Proje Sunumları:** Beyin fırtınalarında ortaya çıkan proje fikirlerinden yola çıkılarak projenin somutlaştırılması.
- **15:00 – 15:10 : ARA**
- **15:10 – 16:30 : Kariyer Oturumu** Konularında uzman üç panelist ile kariyer oturumu.
- **16:30 – 17:30 : Değerlendirme ve Seçim Oturumu**
- **17:30 – 18:00 : Kapanış: Sertifika töreni**

"Mücbir sebepler veya program akışındaki beklenmeyen aksaklıklar doğrultusunda etkinlik programında ve konuşmacı listesinde değişiklik yapma hakkı saklıdır."

Bir Sonraki KATMAN

Kasım, Rotary Vakfı Ayı.

Rotary Vakfı, üyelerin katkılarını dünyanın farklı yerlerinde hayatları değiştiren hizmet projelerine dönüştüren önemli bir kaynak.
Biz de Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü olarak bu ay, Rotary Vakfı'nı daha yakından tanımak ve tanıtmak istiyoruz.
Sosyal medya kanallarımızda Vakfın nasıl çalıştığını, katkıların nasıl hizmete dönüştüğünü ve yarattığı etkiyi elimizden geldiğince anlatacağız.
Çünkü bazen bir katkının değerini anlamanın en iyi yolu, onun ulaştığı hikâyeyi görmektir.
Bu ay, Vakıf hakkında konuşacağız. Öğreneceğiz, paylaşacağız ve farkındalık yaratacağız.
Belki de geleceğe bırakacağımız yeni bir iyilik katmanının ilk taşını birlikte koyacağız.

Antik Çağda Ruhun Peşinde

Antik dünyada insanı iyileştirmek yalnızca bedeni tedavi etmekten ibaret değildi. Ruh, beden, inanç ve doğa arasındaki ilişki de şifa arayışının önemli bir parçasıydı.
Özellikle Asklepios kültü çevresinde gelişen şifa merkezlerinde uyku, rüyalar, ritüeller, beslenme, hareket ve farklı tedavi uygulamaları bir arada ele alınıyordu.
Kasım ayındaki "Bir Sonraki Katman" durağımızda, bu kez geçmişin ruh ve beden anlayışının izlerini süreceğiz.
Arkeolog üyemiz Hülya Hızarcı, 17 Kasım'daki toplantımızda bizleri antik çağın şifa merkezlerine ve ruhsal hastalıklara dair anlayışına götürecek.
Belki de geçmişe bakarken kendimize dair çok eski bir soruyla yeniden karşılaşacağız:
İnsan, binlerce yıl önce ruhunu nasıl iyileştirmeye çalışıyordu?

Bir Sonraki KATMAN

Bir limanın ekonomisini anlamak için bazen depolarına bakmak gerekir.

Aralık ayında Anadolu'nun izinde bu kez rotamızı Myra'nın limanı Andriake'ye çeviriyoruz.
Roma döneminde önemli bir liman ve ticaret merkezi olan Andriake'deki Granarium, tahılın ve diğer ürünlerin depolanmasının çok ötesinde, limanın ekonomik ve lojistik işleyişinin önemli bir parçasıydı.
Bu katmanı, kulübümüzün **As Başkanı, Arkeolog İlkiz Öztürk** açacak.
Aynı zamanda Andriake Granarium'u üzerine yüksek lisans çalışması bulunan İlkiz, yapının mimarisinden depolama sistemlerine uzanarak bir yapının arkasındaki sosyoekonomik dünyayı anlatacak.
Bir sonraki katmanda, Andriake'nin depolarında saklı ekonomik hafızanın izini süreceğiz.

Bir köşk, kaç farklı hikâyeye ev sahipliği yapabilir?

Ocak ayında Anadolu'nun izinde bu kez İstanbul Boğazı'nın kıyısında, Atlı Köşk'ün hikâyesinin peşine düşüyoruz.
Bu kez bize bu hikâyeyi, kulübümüzün yeni üyelerinden Turist Rehberi Ayşenur Ergin anlatacak.
Köşkün mimarisinden aile tarihine, koleksiyonun oluşumundan müzenin bugünkü kültürel rolüne uzanan bu yolculuğa, bir rehberin gözünden bakacağız.
Çünkü bazı yapılar yalnızca geçmişi saklamaz; zaman içinde kendileri de birer hikâyeye dönüşür.

Bir sonraki katmanda, Atlı Köşk'ün bilinmeyen öyküsünün izini süreceğiz.

Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü
KÜLTÜR BİLİNCİNİ GELİŞTİRME VAKFI
KÜLTÜREL MİRAS BİLİNCİNE BİRLİKTE KATKI SUNUYORUZ
Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü olarak, kültürel mirasın korunması ve toplumda kültür bilincinin geliştirilmesi amacıyla çalışmalarını sürdüren Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı ile iş birliği yapıyoruz.
ROTARACTLAR İÇİN %20 İNDİRİM
ROTARYENLER İÇİN %10 İNDİRİM
2026–2027 dönemi boyunca, Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı'nın düzenlediği seminerlere Türkiye genelindeki Rotaractlar ve Rotaryenler için özel indirim imkânı sunulacaktır.
TÜM TÜRKİYE ROTERYENLERİ VE ROTARACTLARI İÇİN GEÇERLİDİR.
TARİH ARKEOLOJİ
SANAT SANAT TARİHİ
KÜLTÜR SOSYAL BİLİMLER
MİTOLOJİ VE DAHA FAZLASI
YÜZ YÜZE VE ÇEVRİM İÇİ SEMİNER SEÇENEKLERİ
SEMİNER PROGRAMINI İNCELE
Güncel seminer programı ve ayrıntılı bilgiler için QR kodu okutabilirsiniz.
İNDİRİMDEN YARARLANMAK VE BİLGİ ALMAK İÇİN:
0212 347 24 25
hozdemir@kulturbilinci.org
Vakıf Koordinatörü: Halil Özdemir

BİLGİMİZİ BÜYÜTÜRKEN KÜLTÜREL MİRASI GELECEĞE TAŞIYORUZ

Anadolu Arkeolojisi Rotary Kulübü olarak bu anlayıştan yola çıkarak **Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı** ile yeni bir iş birliğine başladık.
2026–2027 dönemi boyunca Türkiye'nin her yerindeki **Rotaryenler** Vakfın seminerlerine **%10**, **Rotaractlar ise %20** indirimle katılabilecek.
Tarih, arkeoloji ve sanat tarihinden mitolojiye, sosyal bilimlerden farklı kültür alanlarına uzanan seminerler; alanında uzman akademisyenler ve araştırmacılar tarafından gerçekleştiriliyor.
Ancak bu iş birliğini bizim için özel kılan yalnızca öğrenme fırsatı değil.
Bir seminere katıldığınızda yalnızca yeni bilgiler edinmiyor, aynı zamanda daha büyük bir katkının parçası oluyorsunuz.
Seminerlere yapacağınız katkı, kültürel miras bilincinin çocukluk çağında geliştirilmesini hedefleyen **Kültür Karıncaları Projesi'ne** de destek oluyor.

Kültür Karıncaları, çocukların yaşadıkları çevrenin ve kentin kültürel değerlerini tanımalarını, benimsemelerini ve koruma bilinci geliştirmelerini amaçlayan uzun soluklu bir eğitim modeli.
Öğrenci merkezli ve yerinde öğrenme yaklaşımıyla çocukları sınıftan çıkarıp kültürel mirasla doğrudan buluşturuyor. Proje, **2010 yılında Europa Nostra** tarafından **"Kültürel Miras Eğitimi"** kategorisinde ödüle layık görüldü.

İşte bu nedenle bizim için bu iş birliği, öğrenmekten hizmete uzanan bir başka katman.
Bir seminerde yeni bir şey öğrenirken, aynı zamanda bir çocuğun yaşadığı kentin tarihine başka gözlerle bakmasına; kültürel mirası tanımasına, sevmesine ve koruma duygusu geliştirmesine katkıda bulunabilirsiniz.

Bilgi paylaşıldıkça çoğalır. Bilinç çocuklukta köklenir. Kültürel miras ise ancak sahiplenildiğinde geleceğe taşınabilir.

SEMİNERLERE KATILMAK İÇİN
İndirimden yararlanmak ve kayıt hakkında bilgi almak için:
Halil Özdemir – Vakıf Koordinatörü
📞 0212 347 24 25
📧 hozdemir@kulturbilinci.org

2026–2027 dönemi boyunca Türkiye'deki tüm Rotaryen ve Rotaractlar için geçerlidir.
Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı'nın güncel seminer programına Vakfın web sitesinden ulaşabilirsiniz.

Bir Sonraki Katman'da Görüşmek Üzere...
"Bir katmanı anlamlı kılan yalnızca geçmişten taşıdıkları değil; üzerine inşa edilecek yeni katmanlara bıraktığı sağlam zemindir."